

Inv. nr. 21/1962

VIGILIUS ERIKSEN (1722-1782)
STORFYRST PAUL (SENERE ZAR PAUL 1.), 1764
OLIE PÅ LÆRRED

61 X 49 CM

Storfyrst Paul (1754-1801) var søn af kejserinde Katarina 2. (1729-1796) og zar Peter 3. (1728-1762), som blev afsat ved et statskup i 1762. På dette tidspunkt var mange dog skuffede over, at Katarina 2. selv tog magten og ikke blot nøjedes med at udråbe sig til regent for storfyrst Paul. På den baggrund blev forholdet mellem mor og søn aldrig godt. Efter Katarinas 2. død blev Paul udråbt til zar Paul 1. af Rusland, og han var landets regent i perioden 1796-1801.

Vigilius Eriksen har skildret Paul som barn omkring 10-årsalderen. Han bærer en hvidpudret paryk, som er bundet med en sort sløjfe i nakken. Om halsen har han et hvidt, stramt halsbind og derudover et sort bånd, der bundet i en sløjfe. Den violet-rosa dragt er besat med kniplinger, og ligesom sin mor (14/1967), bærer han den fornemme kejserlige orden, Andreasordenen. Trods den aristokratiske fremtoning er ansigtsudtrykket forbavsende nærværende, og i de tunge, mørke øjne anes et strejf af sorgmodighed.

Portrættet af storfyrst Paul er udført i 1764, hvor Eriksen opholdt sig i Skt. Petersborg, og det er med stor sandsynlighed det maleri, som blev overrakt Katerina 2. på hendes søns 10-års fødselsdag.¹ Hun blev så begejstret, at hun beordrede Eriksen til at gentage det i hel figur, hvilket han gjorde et par år senere.² Derudover findes der en del værkstedsgentagelser af halvfigurportrættet. En af disse befinder sig i Davids Samling.

¹ Torben Holck Colding: "Om Vigilius Erichsen og hans værksted i Rusland" i *C.L. Davids Samling. Fjerde Del. Jubilæumsskrift 1945-70*, København 1970, s. 18.

² *Vigilius Eriksen, Storfyrst Paul i sin Skolestue, 1766. Eremitagen.*

Publiceret i:

Troels Andersen: "Vigilius Eriksen in Russia", *Artes: Periodical of the Fine Arts*, I, October 1965, Copenhagen, s. 54-55 samt ill. X;

Troels Andersen: "Vigilius Eriksen, List of paintings 1757-1772", *Artes: Periodical of the Fine Arts*, 1970, kat. 24;

Torben Holck Colding: "Om Vigilius Erichsen og hans Værksted i Rusland" i *C.L. Davids Samling. Fjerde del, Jubilæumsskrift 1945-1970*, København 1970, s. 2, 10-12, 15, 18;

Vagn Poulsen, Erik Lassen og Jan Danielsen (red.): *Dansk kunsthistorie. Billedkunst og Skulptur*. Bd. 3: *Akademiet og guldalderen, 1750-1850*, København 1972, fig. 101, s. 129;

Dansk kunst og kunsthåndværk, Davids Samling, København 1972, s. 9 samt planche 3;

Verner Jul Andersen: *Dansk kunst og kunsthåndværk*, Davids Samling, 2. udg., København 1983, kat. 394, ill. III.

Kjeld von Folsach: *Davids Samling gennem 24 år, 1962-1985 = The David Collection: a 24-year period: 1962-1985*, København 1985, s. 14-15;

Thomas Lyngby (red.): *Danmark og zarernes Rusland 1600-1900: Katalog*, Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slot, Hillerød 2013, kat. 66, s. 36-37;

Elizaveta P. Renne: *S Alfeevykh-na Nevskie brega: karusel'nye portrety Grigorija i Alekseja Orlovykh = From the banks of the Alfeios to the banks of the Neva: carousel portraits of Grigory and Alexey Orlov*, Sankt Peterburg 2014, s. 21;